P10_TA(2025)0131

Izvješća Komisije o Moldovi za 2023. i 2024.

Rezolucija Europskog parlamenta od 18. lipnja 2025. o izvješćima Komisije o Moldovi za 2023. i 2024. (2025/2025(INI))

(C/2025/6261)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. listopada 2024. naslovljenu „Komunikacija o politici proširenja EU-a za 2024.” (COM(2024)0690) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Republici Moldovi za 2024.” (SWD(2024)0698),

— uzimajući u obzir mišljenje Komisije od 17. lipnja 2022. o zahtjevu Republike Moldove (dalje u tekstu: Moldova) za članstvo u Europskoj uniji (COM(2022)0406) i zajednički radni dokument službi od 6. veljače 2023. naslovljen „Izvješće o provedbi pridruživanja Republike Moldove” (SWD(2023)0041),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2025/535 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. ožujka 2025. o uspostavi Instrumenta za reforme i rast za Republiku Moldovu ([1]),

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Moldovi,

— uzimajući u obzir analitičko izvješće Komisije od 1. veljače 2023. o usklađivanju Moldove s pravnom stečevinom EU-a (SWD(2023)0032,

— uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2024. o uspostavi Instrumenta za reforme i rast za Republiku Moldovu (COM(2024)0469),

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 9. listopada 2024. o Planu rasta za Moldovu (COM(2024)0470),

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 17. prosinca 2024. o proširenju,

— uzimajući u obzir posjet izaslanstva Odbora za vanjske poslove Moldovi od 25. do 27. veljače 2025.,

— uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A10-0096/2025),

A. budući da je, nakon što je 3. ožujka 2022. podnijela zahtjev za članstvo u EU-u, Europsko vijeće 23. lipnja 2022. Moldovi dodijelilo status zemlje kandidatkinje, a zatim 14. prosinca 2023. odlučilo otvoriti pregovore o pristupanju;

B. budući da su pregovori o pristupanju Moldove EU-u započeli u lipnju 2024.;

C. budući da je Moldova 20. listopada 2024. održala referendum čijim je ishodom potvrđeno uključivanje pristupanja EU-u u Ustav, unatoč raznim oblicima manipulativnog uplitanja s ciljem destabilizacije zemlje, nezakonitom financiranju političkih aktera, kampanjama dezinformiranja i kibernetičkim napadima;

D. budući da je Sporazum o pridruživanju ([2]), koji uključuje detaljno i sveobuhvatno područje slobodne trgovine (AA/DCFTA), i dalje temelj za političko povezivanje i gospodarsku integraciju između EU-a i Moldove te da se između tih dviju strana održava redoviti politički i gospodarski dijalog;

Napredak u reformama povezanima s pristupanjem EU-u, posebno u pogledu vladavine prava i upravljanja

1. pohvaljuje uzornu predanost Moldove i njezin kontinuirani napredak u reformama povezanima s pristupanjem EU-u unatoč znatnim unutarnjim i vanjskim izazovima, kao što je opća ruska ratna agresija na Ukrajinu, što je omogućilo da pristupni pregovori započnu u lipnju 2024., pola godine nakon relevantne odluke Europskog vijeća od 14. prosinca 2023. i manje od dvije godine nakon što je ta zemlja 3. ožujka 2022. podnijela zahtjev za članstvo u EU-u;

([1]) SL L, 2025/535, 21.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.
([2]) Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane (SL L 260, 30.8.2014., str. 4., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj).

2. uviđa da su odnosi EU-a i Moldove ušli u novu fazu, uz jačanje suradnje, postupno usklađivanje u svim područjima politika pravne stečevine EU-a i napredovanja na putu prema integraciji u EU; pozdravlja napredak postignut u postupku bilateralne provjere usklađenosti zakonodavstva od njegova početka u srpnju 2024. te nedavno zaključenje provjere za 1. skupinu poglavlja (temeljna pitanja) i 2. skupinu poglavlja (unutarnje tržište); pohvaljuje i podupire ambiciozna nastojanja moldavske vlade da u nadolazećim mjesecima otvori pregovore o 1. skupini poglavlja (temeljna pitanja), 2. skupini poglavlja (unutarnje tržište) i 6. skupini poglavlja (vanjski odnosi) te da dovrši postupak provjere za sve skupine poglavlja do kraja 2025.; poziva Komisiju da poveća svoju potporu moldavskoj vladi kako bi se osiguralo uspješno postizanje tih ključnih ciljeva; potiče Vijeće da u svojim odlukama o pregovaračkom procesu Moldove zauzme pristup koji se temelji na zaslugama; žali zbog bilateralizacije i instrumentalizacije procesa pristupanja EU-u, kao primjerice protivljenje mađarske vlade otvaranju pregovora o 1., 2. i 6. skupini poglavlja, što je dovelo do kašnjenja te služi cilju Rusije da ometa europsku integraciju te regije;

3. smatra da će sposobnost Moldove da konsolidira svoj aktualni napredak u reformama povezanima s pristupanjem EU-u i da održi ambiciozan tempo prema članstvu u EU-u zahtijevati snažnu i istinsku potporu parlamentarne većine nakon izbora koji će se održati u jesen 2025.;

4. napominje da su ishodi ustavnog referenduma o pristupanju EU-u održanog 20. listopada 2024. i predsjedničkih izbora održanih 20. listopada 2024. i 3. studenoga 2024. potvrdili potporu većine moldavskog naroda cilju članstva te zemlje u EU-u i potrebnim proeuropskim reformama; ističe da su taj referendum i izbori održani stručno i uz izniman osjećaj dužnosti i predanosti, unatoč masovnoj hibridnoj kampanji Rusije i njezinih pomagača, u kojoj su se koristili razni alati kao što su strateško iskorištavanje društvenih medija, sadržaji proizvedeni umjetnom inteligencijom, „curenje” lažnih dokumenata i zastrašivanje te koja je uključivala različite oblike manipulativnog uplitanja s ciljem destabilizacije zemlje, nezakonito financiranje političkih aktera, kupnju glasova, među ostalim preko ruske instrumentalizacije dijela svećenstva iz kišinjevske i moldavske metropolije, kampanje dezinformiranja i kibernetičke napade; podsjeća na to da su ti napadi imali četiri ključne strategije: podjelu društva, delegitimizaciju institucija, diskreditiranje demokratskih aktera i promicanje ruskog utjecaja; pozdravlja ishod ustavnog referenduma iz 2024., kojim je u ustav te zemlje ugrađena predanost pristupanju EU-u; oštro osuđuje sve češće pokušaje Rusije, proruskih oligarha i lokalnih pomagača koje sponzorira Rusija da destabiliziraju Moldovu, siju podjele unutar moldavskog društva i destabiliziraju usmjerenost te zemlje prema EU-u uz pomoć hibridnih napada, instrumentalizacije opskrbe energijom, dezinformacija, kampanja manipulacije i zastrašivanja usmjerenima na organizacije civilnog društva i neovisne medije;

5. napominje da će predstojeći parlamentarni izbori, koji će se održati 28. rujna 2025., biti od presudne važnosti za nastavak puta Moldove prema EU-u; zabrinut je zbog vjerojatnog jačanja inozemnog, posebno ruskog, zlonamjernog uplitanja i hibridnih napada uoči izbora; poziva EU da poveća svoju potporu, uključujući financijsku i tehničku, naporima moldavske vlade u borbi protiv takvog uplitanja u demokratski proces te zemlje, uključujući dodatnim popisima sankcija, produljenjem i konsolidacijom mandata i resursa Misije partnerstva EU-a (EUPM) u Moldovi i dodjelom dodatne potpore toj misiji te razmjenom stručnog znanja o inozemnom upletanju i manipuliranju informacijama (FIMI), suzbijanju hibridnih prijetnji i jačanju otpornosti; isto tako poziva na jačanje napora koje moldavske vlasti i EU ulažu u potporu neovisnim medijima i prodemokratskom civilnom društvu kako bi se novinarima na nacionalnoj i regionalnoj razini omogućilo da se suprotstave inozemnom upletanju i manipuliranju informacijama te kako bi se ojačala digitalna pismenost;

6. naglašava važnost strateške komunikacije, raskrinkavanja i borbe protiv lažnih diskursa o EU-u i njegovim politikama koje promiče Rusija te isticanja konkretnih kratkoročnih i dugoročnih koristi pristupanja EU-u za moldavski narod, s posebnim naglaskom na regijama kao što je Gagauzija te socioekonomski ugroženim zajednicama u ruralnim područjima; poziva EU da pojača svoju potporu Moldovi u tom pogledu;

Socioekonomske reforme

7. pozdravlja Plan rasta Komisije za Moldovu, čiji je cilj poduprijeti socioekonomske i temeljne reforme Moldove i poboljšati pristup jedinstvenom tržištu EU-a; pozdravlja Instrument za reforme i rast za Moldovu, na kojem se temelji plan rasta i čija je vrijednost 2,02 milijarde EUR, što ga čini najvećim paketom financijske potpore EU-a Moldovi od njezine neovisnosti; ističe da se tim instrumentom Moldovi osigurava bespovratna potpora u iznosu od 520 milijuna EUR i maksimalan iznos od 1,5 milijardi EUR u zajmovima, uz stopu pretfinanciranja od 18 %, što pokazuje da je EU prepoznao hitnost pružanja potpore reformama i otpornosti Moldove; poziva Komisiju da

podupire moldavske vlasti u provedbi potrebnog programa reformi za učinkovitu apsorpciju sredstava iz tog instrumenta, osiguravajući da građani Moldove odmah osjete koristi od te potpore; sa zanimanjem iščekuje najavljenu procjenu učinka Instrumenta za reforme i rast za Moldovu u obliku radnog dokumenta službi Komisije u roku od tri mjeseca od donošenja odgovarajuće uredbe;

8. poziva Komisiju da u sljedeći višegodišnji financijski okvir EU-a uključi odgovarajuće namjenske pretpristupne fondove za Moldovu te da počne pripremati Moldovu za učinkovitu upotrebu budućih pretpristupnih fondova u svojstvu novoimenovane zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u;

9. ponavlja da se potpora moldavskog naroda europskoj integraciji može ojačati konkretnim poboljšanjem njihovih životnih uvjeta preko jačanja državnih institucija i javne uprave kako bi se učinkovito koristila projektna sredstva te kako bi se provela i primijenila pravna stečevina EU-a, uz osiguravanje snažnog sustava socijalne skrbi i suzbijanje korupcije i utjecaja oligarha te jamčenje odgovornost; poziva moldavske vlasti da nastave osiguravati smisleno sudjelovanje organizacija civilnog društva, dijaspore, ranjivih skupina i socijalnih partnera, uključujući sindikate, kako bi se ojačalo povjerenje u demokratske institucije i procese te povećala javna potpora reformama povezanima s pristupanjem EU-u;

10. naglašava važnost organizacija civilnog društva u praćenju upravljanja i napretka u reformama povezanima s EU-om, promicanju transparentnosti, branjenju ljudskih prava i borbi protiv dezinformacija i vanjskog zlonamjernog utjecaja političkih aktera koji se bore protiv reformi te ruskih pomagača;

11. poziva na sveobuhvatne reforme socijalne politike usmjerene na rješavanje problema siromaštva i kontinuiranog iseljavanja velikih razmjera, povećanje pokrivenosti zdravstvenom skrbi, jačanje javnog obrazovanja, poboljšanje radnih uvjeta i razvoj odgovarajućih sustava socijalne zaštite; naglašava da gospodarski razvoj mora biti uključiv i održiv, s prilikama za mala i srednja poduzeća; naglašava potrebu za ciljanim socijalnim ulaganjima u mlade i ruralna područja Moldove kako bi se smanjile regionalne razlike i zaštitila socijalna kohezija;

12. poziva na to da se poseban naglasak stavi na sudjelovanje Moldove u socijalnim, obrazovnim i kulturnim programima EU-a s ciljem promicanja socijalne konvergencije, inovacija i tehnološkog napretka;

13. poziva Moldovu da provede program reformi, u kojem se navode ključne socioekonomske i temeljne reforme kako bi se ubrzali rast i konkurentnost moldavskog gospodarstva i njegova konvergencija s EU-om na temelju poboljšane provedbe Sporazuma o pridruživanju / detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine;

14. snažno poziva na ubrzanje postupne integracije Moldove u EU i jedinstveno tržište daljnjim usklađivanjem njezinog pravnog i regulatornog okvira s pravnom stečevinom EU-a i pridruživanjem te zemlje većem broju programa i inicijativa EU-a, među ostalim dodjelom statusa promatrača moldavskim dužnosnicima i stručnjacima u relevantnim tijelima EU-a, što bi rezultiralo konkretnim socioekonomskim koristima čak i prije službenog pristupanja te zemlje EU-u; čestita Moldovi na njezinu uključivanju u geografsko područje primjene platnih programa jedinstvenog područja plaćanja u eurima, čime se olakšavaju transferi u eurima i smanjuju troškovi za moldavske građane i poduzeća; pohvaljuje uključivanje liberalizacije roaminga u ažurirani Sporazum o pridruživanju između EU-a i Moldove; pozdravlja nedavni napredak Moldove u prijenosu pravne stečevine u području roaminga i telekomunikacija te izražava potporu donošenju brze odluke o uključivanju Moldove u područje EU-a „u roamingu kao kod kuće”; poziva pružatelje usluga da u dobroj vjeri surađuju s moldavskim vlastima pri provedbi režima „u roamingu kao kod kuće”;

15. pozdravlja obnovu privremenih mjera EU-a za liberalizaciju trgovine u srpnju 2024. kako bi se poduprlo gospodarstvo Moldove, čime se nadoknađuje gubitak u području trgovine uzrokovan ruskom ratnom agresijom na Ukrajinu i ruskim neprijateljskim politikama prema Moldovi; poziva EU da poduzme brze i značajne mjere u cilju trajne liberalizacije svojih carinskih kvota kako bi se osigurala predvidljivost i povećala privlačnost te zemlje za ulagače;

16. napominje da je nedavna odluka vlade SAD-a o obustavi potpore za civilno društvo, neovisne medije, ključne reforme i infrastrukturne projekte stvorila dodatne hitne potrebe u Moldovi u čije bi se rješavanje EU trebao uključiti; u tom pogledu poziva Komisiju da poveća financijska sredstva za instrumente EU-a kojima se podupire demokracija, kao što je Europska zaklada za demokraciju, te za druge ključne projekte koje su donedavno financirale Agencija SAD-a za međunarodni razvoj (USAID) i druge agencije SAD-a;

Ljudska prava

17. prima na znanje napredak Moldove u postizanju rodne ravnopravnosti, uključujući donošenje Programa za promicanje i osiguravanje ravnopravnosti između žena i muškaraca za razdoblje od 2023. do 2027., te ju poziva da nastavi ulagati napore u tom pogledu, posebno u cilju smanjenja razlika u plaćama između spolova, borbe protiv stereotipova, diskriminacije i rodno uvjetovanog nasilja te povećanja zastupljenosti žena u politici i poduzećima;

18. pozdravlja napore moldavskih vlasti kada je riječ o borbi protiv nasilja nad ženama i poboljšanju zaštite osoba koje su preživjele nasilje, što se posebno odnosi na donošenje Nacionalnog programa za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji za razdoblje od 2023. do 2027.; napominje da je, međutim, učinak koji se time proizvodi i dalje nedostatan te stoga poziva na to da se uspostavi veći broj skloništa za osobe koje su preživjele nasilje u obitelji, da pravosudni sustav posveti adekvatnu pozornost nasilju nad ženama, te na promjene u politikama i povećano podizanje razine osviještenosti među muškarcima o rodno uvjetovanom nasilju;

19. poziva moldavsku vladu da pojača napore, uključujući kroz učinkovitu provedbu svojeg zakonodavnog okvira, u borbi protiv rasne diskriminacije, marginalizacije, rasističkog govora mržnje i zločina iz mržnje usmjerenih protiv pripadnika etničkih manjinskih skupina, uključujući Rome;

20. pohvaljuje djelovanje Moldove kada je riječ o poboljšanju prava LGBTIQ+ zajednice tijekom posljednjih godina;

21. poziva Moldovu da u potpunosti uskladi svoje zakonodavstvo o pravima osoba s invaliditetom s pravnom stečevinom EU-a te da poduzme mjere za rješavanje sustavnog problema smještanja djece s intelektualnim teškoćama u psihijatrijske ustanove;

Energija, okoliš i povezanost

22. osuđuje činjenicu da se Rusija koristi energijom kao instrumentom protiv Moldove, posljednji put obustavom opskrbe plinom za Pridnjestrovlje 1. siječnja 2025., čime je prekršila ugovorne obveze i izazvala ozbiljnu krizu u regiji; pozdravlja brzi prijedlog Komisije za sveobuhvatnu strategiju za energetsku neovisnost i otpornost i njezin paket potpore vrijedan 250 milijuna EUR, kojim će se smanjiti računi moldavskih potrošača za energiju, uključujući u Pridnjestrovlju, poduprijeti odvajanje Moldove od ruske opskrbe energijom i integrirati Moldovu u energetsko tržište EU-a; naglašava potrebu da EU i moldavske vlasti učinkovito komuniciraju o opsežnom paketu EU-a za rješavanje energetske krize u Moldovi;

23. pohvaljuje usklađivanje moldavskog energetskog sektora s pravnom stečevinom EU-a; poziva moldavsku vladu da, uz potporu EU-a koja uključuje alate dostupne u okviru Instrumenta za reforme i rast za Moldovu, nastavi ulagati napore u diversifikaciju opskrbnih pravaca plina i električne energije, razvoj povezivosti, povećanje energetske učinkovitosti i svojih unutarnjih kapaciteta za proizvodnju i skladištenje, te da ostvari napredak prema potpunoj integraciji u energetsko tržište EU-a kako bi se osigurala energetska sigurnost i otpornost Moldove; naglašava važnost dovršetka nadzemnog elektroenergetskog voda Vulcanesti-Kišinjev od 400 kV do kraja 2025. kako bi se smanjila ovisnost Moldove o energetskoj infrastrukturi u Pridnjestrovlju; poziva EU da mobilizira potrebna sredstva kako bi se nadoknadilo povlačenje potpore USAID-a energetskom sektoru Moldove;

24. pohvaljuje vladu Moldove za napredak postignut u pogledu dekarbonizacije, energetske učinkovitosti i prijelaza na zeleno gospodarstvo, uključujući udvostručenje udjela energije iz obnovljivih izvora na 30 % do 2030.; potiče EU i njegove države članice da nastave pružati financijsku potporu i stručno znanje moldavskim kolegama u tom području; pozdravlja to da je Moldova 2023. u tu svrhu donijela Nacionalni program za prilagodbu klimatskim promjenama do 2030. i pripadajući akcijski plan; poziva moldavsku vladu da donese i počne provoditi svoj Nacionalni energetski i klimatski plan za razdoblje od 2025. do 2030.; konstatira važnost provedbe obveza u okviru plana za dekarbonizaciju Energetske zajednice i provedbe paketa za praćenje, izvješćivanje, verifikaciju i akreditaciju u cilju uvođenja određivanja cijena ugljika i usklađivanja sa sustavom EU-a za trgovanje emisijama;

25. smatra da bi proširenje koridora transeuropske prometne mreže (TEN-T) Baltičko more – Crno more – Egejsko more (Koridor IX) kako bi se uključila dionica Kišinjev – Constanta – Varna – Bourgas bilo strateško ulaganje u prometnu infrastrukturu regije, čime bi se poboljšala povezanost i promicao gospodarski rast, s obzirom na proširenje EU-a na istok i mogući pozitivan učinak tog proširenja na sigurnost i stabilnost regije, što bi služilo kao ključna logistička ruta za NATO i ojačalo geostratešku autonomiju EU-a;

Vladavina prava i dobro upravljanje

26. ističe da je sveobuhvatna reforma pravosuđa i dalje ključna za uspjeh moldavskih demokratskih reformi i reformi povezanih s pristupanjem te zemlje EU-u; prepoznaje stalne napore Moldove da izgradi neovisan, nepristran, odgovoran i profesionalan pravosudni sustav i dovrši postupak provjere do kraja 2026.; stoga poziva EU da nastavi aktivno podupirati reformu pravosuđa i postupak provjere sudaca i tužitelja, uključujući privlačenje, osposobljavanje i zapošljavanje kvalificiranog pravosudnog osoblja te povećanje pravosudnih kapaciteta;

27. konstatira da je Moldova ostvarila napredak u borbi protiv korupcije i njezinu sprečavanju, ali ističe da postoji potreba za daljnjom borbom protiv pranja novca; pozdravlja stupanje na snagu moldavskog Nacionalnog programa za integritet i borbu protiv korupcije za razdoblje od 2024. do 2028. u veljači 2024.; ističe da je potrebno osigurati bolju koordinaciju među svim ključnim antikorupcijskim i pravosudnim institucijama kako bi se provele sveobuhvatne reforme i osiguralo da raspolažu odgovarajućim resursima i kapacitetima; naglašava da je potrebno ostvariti rezultate u pogledu kaznenog progona i osuđujućih presuda u slučajevima korupcije kako bi se osiguralo povjerenje javnosti u reforme koje su u tijeku;

28. podsjeća na važnost nastavka istrage i privođenja pravdi osoba koje su odgovorne za bankovnu prijevaru 2014.; pozdravlja činjenicu da je nakon dugotrajnog nastojanja moldavskih vlasti Interpol konačno uvrstio jednog od navodnih počinitelja, Vladimira Plahotniuca, na svoj popis međunarodno traženih osoba;

29. pozdravlja činjenicu da je Moldova 2023. donijela novu nacionalnu strategiju za sprečavanje i suzbijanje trgovine ljudima, usklađenu s pravnom stečevinom EU-a, kao i suradnju Moldove s Europolom u borbi protiv trgovine drogom;

30. izražava spremnost da nastavi podupirati moldavski parlament putem uzajamno dogovorenih aktivnosti za potporu demokraciji kojima se odgovara na potrebe te institucije, njezinih izabranih članova i osoblja; naglašava važnost moldavskog parlamenta u poticanju javne rasprave o europskoj budućnosti te zemlje te u postizanju širokog konsenzusa, i demokratskog legitimiteta u vezi s reformama povezanima s pristupanjem EU-u u svim političkim strankama i u širem društvu; ističe odluku od 10. ožujka 2025. o otvaranju ureda Europskog parlamenta u Kišinjevu kako bi se dodatno ojačala suradnja Parlamenta s regijom Istočnog partnerstva;

Suradnja u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike i napredak u rješavanju pridnjestrovskog sukoba

31. pozdravlja dosljednu suradnju Moldove u pitanjima vanjske politike i znatno povećanu razinu usklađenosti, konkretno s 54 % 2022. na 86 % 2024., sa stajalištima EU-a u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike te mjerama ograničavanja; poziva je da nastavi poboljšavati tu usklađenost, među ostalim u pogledu mjera ograničavanja protiv Rusije, te da nastavi suradnju u sprečavanju izbjegavanja sankcija protiv Rusije i Bjelarusa povezanih s ruskom ratnom agresijom na Ukrajinu;

32. naglašava da Moldova daje ključan doprinos regionalnoj i europskoj sigurnosti, među ostalim nepokolebljivom potporom Ukrajini od početka ruske ratne agresije, primjerice tako što prihvaća ukrajinske ratne izbjeglice, te svojim doprinosima Mehanizmu EU-a za civilnu zaštitu, primjerice slanjem vatrogasnih timova za gašenje velikih šumskih požara u Grčkoj;

33. izražava potporu Misiji partnerstva Europske unije (EUPM) u Moldovi i poziva države članice da joj na raspolaganje stave potrebne stručnjake i financijska sredstava u očekivanju mogućeg jačanja hibridnih prijetnji; pozdravlja nedavno produljenje mandata EUPM-a do travnja 2026.; potiče moldavske vlasti da u potpunosti iskoriste stručno znanje EUPM-a kako bi poboljšale svoju pripravnost, posebno s obzirom na opetovana uplitanja u izbore uoči parlamentarnih izbora koji će se održati 28. rujna 2025.; poziva EU da izvuče pouke iz iskustva stečenog u Moldovi kada je riječ o zaštiti izbornog procesa i demokratskih institucija u samom EU-u; potiče Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da iskoriste sve dostupne instrumente EU-a u području suzbijanja hibridnih prijetnji kako bi nastavile podupirati Moldovu, među ostalim žurnim raspoređivanjem tima za brzi odgovor na hibridne prijetnje; pozdravlja osnivanje moldavskog Centra za stratešku komunikaciju i borbu protiv dezinformacija kao sredstva za koordinaciju borbe protiv vanjskog upletanja u različitim moldavskim institucijama, te Nacionalne agencije za kibernetičku sigurnost i Nacionalnog instituta za inovacije u području kibernetičke sigurnosti; napominje da je u moldavskoj strategiji nacionalne sigurnosti, donesenoj u prosincu 2023., pristupanje EU-u istaknuto kao ključni cilj te da je Rusija prvi put utvrđena kao izvor velikih prijetnji za sigurnost Moldove; naglašava važnost poboljšanja razmjene informacija i obavještajne suradnje između Moldove i EU-a i njegovih država članica u pogledu sigurnosnih prijetnji;

34. ponovno ističe potpunu predanost teritorijalnoj cjelovitosti Moldove i mirnom rješavanju sukoba na temelju suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Moldove unutar njezinih međunarodno priznatih granica;

35. pozdravlja inicijative Komisije za uključivanje proaktivne potpore Pridnjestrovlju u svoje pakete hitne energetske potpore te razmjenu informacija i praktičnu suradnju između moldavske vlade i pridnjestrovskih de facto vlasti tijekom energetske krize koju je prouzročila Rusija; pozdravlja napredak zabilježen u pogledu uvjeta za Tiraspol u svjetlu nedavnog sporazuma o tranzitu plina te poziva na potpunu provedbu tih uvjeta, uključujući oslobađanje svih političkih zatvorenika od strane Tiraspola i ukidanje preostalih nezakonitih kontrolnih točaka;

36. pozdravlja velik interes Moldove za doprinos zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ZSOP) EU-a te činjenicu da je Moldova prva zemlja koja je potpisala partnerstvo u području sigurnosti i obrane s EU-om; pozdravlja kontinuirano aktivno sudjelovanje Moldove u misijama i operacijama EU-a u okviru ZSOP-a, i to u EUFOR-ovoj operaciji Althea u Bosni i Hercegovini i EU-ovoj misiji osposobljavanja u Somaliji, njezin interes za sudjelovanje u projektima u okviru PESCO-a i tekuće pregovore o okvirnom sporazumu s Europskom obrambenom agencijom; poziva EU da uključi Moldovu u sigurnosne i obrambene programe EU-a i s time povezana proračunska sredstva, uključujući Program za europsku obrambenu industriju i program Spremnost 2030., čime bi se toj zemlji omogućilo sudjelovanje u zajedničkoj nabavi s državama članicama;

37. pozdravlja dodjelu 50 milijuna EUR za modernizaciju obrambenih kapaciteta moldavskih oružanih snaga u kontekstu trenutačnih sigurnosnih izazova u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za 2024.; napominje da je Moldova drugi najveći korisnik Europskog instrumenta mirovne pomoći nakon Ukrajine, s ukupnim dodijeljenim iznosom od 137 milijuna EUR od 2021.; pozdravlja najavljenu potporu u iznosu od 60 milijuna EUR za Moldovu iz proračuna Europskog instrumenta mirovne pomoći u 2025.; poziva države članice da postupno povećaju financijska sredstva Europskog instrumenta mirovne pomoći za Moldovu kako bi se dodatno poboljšale obrambene sposobnosti te zemlje;

°
° °

38. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te predsjednici, vladi i parlamentu Republike Moldove.